

Helyi Tanterv

Német nyelv 5. osztály

Készült:

A Vörösmarty Mihály Református Általános Iskola részére
az Oktatási Hivatal és a Raabe Klett Kiadó
helyi tanterv-javaslati alapján, 2020-ban

Csillag Dávidné
szaktanár

Tartalom

1.	Bevezető	3
1.1.	Törvényi háttér	3
2.	A német nyelv tantárgy általános céljai és feladatai	4
2.1.	Kapcsolódás a kompetenciákhoz.....	6
2.1.1.	A tanulás kompetenciái:	6
2.1.2.	A kommunikációs kompetenciák:	6
2.1.3.	A digitális kompetenciák:.....	6
2.1.4.	A matematikai, gondolkodási kompetenciák:	7
2.1.5.	A személyes és társas kompetenciák:	7
2.1.6.	A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:	7
2.1.7.	A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:.....	7
3.	A német nyelv tantárgy óraszámai	8
4.	A helyi tanterv tartalma	9
4.1.	Helyi tanterv, 5. osztály.....	9
4.1.1.	Témakörök részletes tanulási eredményei.....	11
4.1.1.1.	Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	11
4.1.1.2.	Themen und Situation des öffentlichen Lebens	12
4.1.1.3.	Themen und Situationen im Bereich des Klassenraumes.....	12
4.1.1.4.	Fächerübergreifende Themen und Situationen.....	13
4.1.1.5.	Bezüge zum Zielsprache und zum Sprachenlernen	13
4.1.1.6.	Interkulturelle und landeskundliche Themen	14
4.1.1.7.	Aktuelle Themen	14
4.1.1.8.	Unterhaltung und spielerisches Lernen	15
4.1.1.9.	Wissenserwerb, Wissensvermittlung.....	15
4.2.	Kommunikációs szándékok.....	15
4.3.	Német nyelvi funkciók az 5. osztály végére.....	16
4.4.	Német nyelvi elemek, struktúrák az 5. osztály végére	19
4.5.	Tevékenységformák	20
5.	Értékelés	21
5.1.	Ellenőrzés, értékelés az 5. osztályban	21
6.	A fejlesztés céljai és a továbbhaladás feltételei	23
6.1.	Szóbeli interakció	24
6.2.	Összefüggő beszéd	24
6.3.	Olvasott szöveg értése	25

6.4.	Íráskészség.....	25
6.5.	A továbbhaladás feltételei - 5. osztályban.....	26
6.6.	Minimum követelmény - 5. osztályban.....	27
7.	Források.....	29

1. Bevezető

Az 5-8. évfolyamon az idegennyelv tanítása szervesen épül a 4. (vagy alsóbb) évfolyamon megkezdett nyelvi fejlesztésre, illetve annak eredményeire. A hangsúly lassan áttevődik a nyelvelsajátításról a tudatos nyelvtanulás felé. Az életkornak, érdeklődésnek és a nyelvtanulás folyamatának megfelelő órai tevékenységek jellemzik ezt a szakaszt is. Az 5. évfolyamtól változatlanul az idegennyelvi kommunikációra történő felkészülés áll a középpontban, ezt tanórán kívüli feladatokkal, tevékenységekkel és az ezekben történő részvételre való biztatással segítjük.

A négyéves nevelési-oktatási szakasz egyik fő célja a megelőző szakaszban kialakított nyelvtanulási motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre hangsúlyosabbá válik, hogy a tanuló valós nyelvi helyzetekben tudja használni a nyelvet és egyre növekvő nyelvi tudatossággal rendelkezzen. Ekkor kell megalapozni azt a képességet, mellyel az idegennyelvi ismereteket tudatosítja, és az idegennyelvű szövegek világában eligazodik. A nyelvtanuló ebben a szakaszban egyre mélyebben és árnyaltabban ismeri meg az idegennyelv felépítését és szerkezetét.

A diák aktív, önálló nyelvtanulóvá nevelése egyik feltétele az egész életen át tartó tanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák elsajátítására, az önálló tanulás módszereinek megismerésére, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunkák, amelyek fejlesztik a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást. A tanulók a digitális tartalmak felhasználásához útbaigazítást kapnak. A nyelvórai és otthon elvégzendő tevékenységeken keresztül a tanuló képessé válhat arra, hogy digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megértse az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket. Fontos, hogy tudjon szöveget alkotni szóban és írásban, valamint célnyelven beszélgetni az ismert nyelvi eszközök segítségével. Az egyéni tanulási különbségek kiegyenlítése miatt pedig szakmai szempontból, az iskolai oktatásban a nyelvtanulás továbbra is csoportbontásban történik.

1.1. Törvényi háttér

- A helyi tanterv elkészítésénél az alábbi törvényi szabályozók a mérvadók:
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet **(az 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet módosításaival)**

2. A német nyelv tantárgy általános céljai és feladatai

Az élő idegennyelv tanulási terület, ezen belül pedig a német nyelv tantárgy céljai és tartalma összhangban állnak a Nat 2020 többi tanulási területének céljaival, tartalmával, és az Európa Tanács ajánlásaival. A nyelvtanulás folyamata a Nat 2020 bevezetőjében megfogalmazott kulcskompetenciákra épül. A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. Az idegennyelv-tanítás tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő szituációkat teremt, amelyekben személyisége fejlődik, és a nyelvet eszközként hatékonyan használja. Mindehhez elengedhetetlen a kommunikatív kompetencia tágabb összefüggésben értelmezett megközelítése, azaz a nyelvi elemek (a jel- és szabályrendszerek) valamint a szociolingvisztikai komponensek együttes fejlesztése. A fejlesztési feladatok minden nyelvelsajátítási szinten (A1, A2, B1, B2, C1, C2) a következő receptív és produktív készségek fejlesztését foglalják magukba: beszédértés, olvasásértés, beszédkészség, írás, nyelvi közvetítés.

Az általános iskola végére a Nat 2020 minden diák számára előírja legalább egy élő idegennyelvből az A2-es, azaz az európai alapszint elérését.

A nyelvtanításon belül különbséget kell tennünk a kisgyermekkorai/korai, illetve a későbbi nyelvtanítás között. A korai nyelvfejlesztés egyik legalapvetőbb célja, hogy a tanuló életkorából ösztönösen adódó megismerési és tanulási vágyra alapozva pozitív attitűd alakuljon ki benne az idegennyelvek és a nyelvtanulás iránt. A nyelvhasználat örömeinek tudatosítása által a nyelvtanulási motiváció egyre nő, ezért a pedagógiai munkában fontos szerepet kap, hogy a tanulóban kialakuljon és erősödjön az a pozitív érzet, hogy képes idegennyelven az alapvető kommunikációs igényeit kielégíteni.

Az ötödik évfolyam megkezdésekor a tanulók már legalább egy év nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek, megértik a tanár kéréseit, órávezetését, ismerősek a feladattípusok, órai tevékenységek, motiváltak, bíznak magukban, és néhány alapvető stratégiát már használnak.

A négy tanév céljai között első helyen áll a motiváció fenntartása, a gyerekek sikerélményhez juttatása értelmes munkával. A nyelvelsajátítás területén a korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a beszédkészség fejlesztése, de ebben az életkorban fokozatosan felzárkózik melléjük az olvasott szöveg értése és az írás is. Az idegennyelv elsajátítása továbbra is minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során történik, melyekben a verbális és a nem verbális elemek természetes egységet alkotnak.

A témakörök felölelik a tanterv egyéb tantárgyi tartalmait, hiszen a nyelvet nem önmagáért használjuk, hanem információszerzésre, illetve információ-feldolgozásra. A kereshettantervi törekvések hozzájárulnak az idegennyelvi tananyag érthetővé tételéhez, de a tartalmakat más szempontból, másképp csoportosítva dolgozzuk fel, nehogy unalmassá váljanak. A 4. évfolyamon megadott témakörök a tanulók életkorának megfelelően új szempontból, magasabb nyelvi szinten újra feldolgozhatók és bővíthetők, ezért az új témák mellett ezek is szerepelnek az 5-8. évfolyamon.

A 10–14 éves korosztály nyelvelsajátítása során jobban támaszkodik memóriájára, mint a célnyelv szabályrendszerére, de egyre inkább képes szabályszerűségeket észrevenni a nyelvben. A szabályok ismerete ugyanakkor csak kismértékben segíti nyelvi fejlődésüket. A nyelvhasználatban a folyamatosság erősségük a nyelvhelyességgel szemben, de emellett

szükség van a legfontosabb struktúrák automatizálására is. Cél, hogy esetleges nyelvi hibáikat maguk vegyék észre és javítsák, így segíthetjük őket autonóm nyelvtanulóvá válni. A helyes nyelvhasználat elsajátításában nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A 7-8. osztály szakasz fő célja, hogy a nyelvi készségek további fejlesztése révén a tanuló eljusson a KER szerinti A2 nyelvi szintre. A megvalósítás az életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével összhangban kell, hogy történjen, lehetőség szerint figyelembe véve a tantárgyak közötti kapcsolódási pontokat is. A 7-8. évfolyamon tovább folytatódik a nyelvi ismeretek és a szókincs bővítése, valamint a nyelvtani ismeretek funkcionális szemléletű elsajátítása. A szakasz végére a tanuló az ismert nyelvi eszközök segítségével többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is. Felhasználja a tanult nyelvi elemeket és kommunikációs stratégiákat egyéni írásbeli és szóbeli közléseiben, valamint közvetíteni is tud az élő idegennyelven.

A német nyelv tanításának sajátossága 7-8. évfolyamon a szövegértés további fejlesztése, az autentikus szövegekkel való munka tudatosítása. A szókincs és a nyelvtani ismeretek közvetítése szövegek révén, szöveggörnyezetbe ágyazva történik. Ezzel kapcsolatban nagy hangsúlyt kap a felfedező tanulás, melynek során a tanuló önállóan, a nyelvtanulási stratégiák egyre bővülő tárával és azok egyre tudatosabb használatával fedezi fel a szöveg tartalmát, a nyelvi eszközök jelentését és a szabályszerűségeiket. A szélesebb körű nyelvtanulási, illetve nyelvhasználati stratégiák és azok tudatos használata tovább segítik a diákokat az önálló nyelvtanulóvá válásban és képessé teszik őket arra, hogy a stratégiákat más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciái további fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakaszban a tanuló egyre több szövegtípussal ismerkedik meg, bővíti a szövegfajtákkal kapcsolatos ismereteit, és egyre inkább alkalmazza idegennyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő digitális műfajok főbb jellemzőit is.

A nyelvtanulónak a motiváció fenntartása és erősítése érdekében továbbra is biztosítani kell a jó hangulatú, önbizalmat növelő és érzelmi biztonságot adó tanulási környezetet, amelyben lehetőség nyílik számára az önértékelés és a társas értékelés alkalmazására is. Motivációját erősítik továbbá a változatos munkaformák, a kihívást jelentő feladatok, a pozitív tanári visszajelzések és megerősítések, a határozott céltudatos tanári attitűd, valamint a projektek.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a témakörök a korábbi szakaszokhoz képest jelentősen bővülnek, mélyebben és komplexebb módon kerülnek feldolgozásra, igazodva a diákok körülvevő világhoz, mindennapjaihoz, érdeklődéséhez és igényeihez. A feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak más tanulási területek tartalmaival, és lehetővé teszik a nyelvtanuló számára, hogy a nyelv eszközével alaposabban és árnyaltabban ismerje meg szűkebb és tágabb környezetét, bevonva a digitális eszközöket és mobilalkalmazásokat is. A témakörök feldolgozása során építeni kell a nyelvtanuló előzetes nyelvi tudására, a világról megszerzett tudására, valamint a más tantárgyakból megszerzett ismereteire. Ezek elmélyítését segítik, ha a tanulók többször találkoznak német nyelvű hírekkel, dokumentumfilmekkel, olyan beszámolókkal, melyek magyar híreket német nyelven közvetítenek, vagy amelyek német nyelven Magyarország országismereti jellemzőivel foglalkoznak. A tartalmak meghatározásánál, illetve a témakörök feldolgozásánál figyelembe

kell venni a 7-8. évfolyamon idegennyelvet tanulóknál egyre inkább megmutatkozó egyéni különbségeket is. Fokozott erőfeszítésre van szükség itt azért, hogy a nyelvtanulási motiváció a továbbtanulás, illetve pályaválasztás irányától függetlenül megmaradjon, és hogy a tanulók tudják, hogy bármilyen szakmai és személyes célt is állítanak maguk elé, a nyelvtudás segíti majd őket ezek elérésében. Ez az egyéni különbségekhez illeszkedő nyelvórai tevékenységekkel és a tanulók számára releváns nyelvórai és nyelvórán túli feladatokkal érhető el.

A helyi tanterv tartalmaz minden egyes témakörhöz tevékenységi formákat is, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevésoédését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében fejlesztik a kommunikációjukat, változatos tanulási formák (pl. csoportfeladat, egyéni projekt) fenntartják az érdeklődést, érdekesnek találják, mert pl. ad/igényel új információt), illetve szórakoztatónak találják (pl. játékok, versenyek).

Ebben a szakaszban csökken az osztálytermi vonatkozások súlya, a cél az, hogy segítsük a tanulót abban, hogy megtapasztalhassa, miként tudja a korábban megszerzett nyelvtudást művelődésre, információ-és ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, kapcsolattartásra, kapcsolatok építésére, illetve szórakozásra használni életszerű szituációkban, osztálytermi helyzeteken kívül is (pl. közélet, szórakozás, interkulturális és országismereti témakörökben és szituációkban, valamint ismeretszerzés, tudásmegosztás területeken). Mindebben segíti a tanulót az is, hogy ebben a szakaszban a nyelvtanulási stratégiák köre is bővül, így a nyelvtanuló arra is képessé válik, hogy valós nyelvtudását egyre inkább önállóan is fejlessze mind hagyományos, mind digitális csatornákon keresztül.

A nevelési-oktatási szakasz célja, hogy a tanuló a 8. évfolyam végére elérje a KER szerinti A2 szintet.

2.1. Kapcsolódás a kompetenciákhoz

2.1.1. A tanulás kompetenciái:

Az idegennyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

2.1.2. A kommunikációs kompetenciák:

A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegennyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegennyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

2.1.3. A digitális kompetenciák:

Az idegennyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját

megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegennyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

2.1.4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák:

Az idegennyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

2.1.5. A személyes és társas kompetenciák:

Az idegennyelvek tanulása során a tanuló nyitottá válik más kultúrák, más szokások iránt, mely a mindennapi életben növelheti toleranciáját. A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

2.1.6. A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

Az idegennyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

2.1.7. A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:

A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegennyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol.

3. A német nyelv tantárgy óraszámjai

Normál óraszám /hét

	4.	5.	6.	7.	8.
Alapóraszám	2	3	3	3	3
Éves óraszám 34 hétre	68	102	102	102	102

Emelt óraszám /hét

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Alapóraszám	-	-	-	2	3	3	3	3
Emelt szintű többletóra	-	1	2	2	2	2	2	2
Szabadon tervezett órakeret	2	2	1	1				
Szakkör			1					
Összesen	2	3	4	5	5	5	5	5

Emelt óraszám 34 hétre tervezve

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Alapóraszám	-	-	-	68	102	102	102	102
Emelt szintű többletóra	-	68	68	68	68	68	68	68
Szabadon tervezett órakeret	68	34	34	34				
Szakkör			34					
Összesen	68	102	102+ 34	170	170	170	170	170

A projekthetek az óraszámot + 6/10 órával megnövelik.

4. A helyi tanterv tartalma

Az új Kerettanterv a nyelvi fejlesztési területeket témakörök szerint csoportosítja. A témakörökhöz javasolt óraszámokat rendelt, melyek elsődleges célja a súlyozás elősegítése.

Helyi tantervünkben az egyes témakörökhöz tartozó óraszámok csak tájékoztató jellegűek, mert a haladás ütemének (új anyag, gyakorlás mennyisége, óraszám) mindig a mindenkori csoport adottságainak, készségeinek megfelelően kell differenciálni. Másrészt egy lecke adott esetben több témakört is érinthet.

Bár a kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg, helyi tantervünkben évfolyamokra bontva adjuk meg az adott évfolyamon feldolgozandó témaköröket és tartalmakat, az ajánlott tevékenységformákat, a követelményeket és az ellenőrzéssel, értékeléssel kapcsolatos eljárásrendet.

4.1. Helyi tanterv, 5. osztály

Óraszám: 102 óra /év (normál); 170 óra/év (emelt szint)

3 óra /hét (normál); 5 óra/hét (emelt szint)

Témakör neve	Óraszám normál/tagozat
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	32/53
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	4/7
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	15/25
Fächerübergreifende Themen und Situationen	6/10
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	6/10
Interkulturelle und landeskundliche Themen	13/22
Aktuelle Themen	7/12
Unterhaltung und spielerisches Lernen	11/18
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	8/13
Összes óraszám:	102/170

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakörök	Kapcsolódási pontok
Témalista:	
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt <ul style="list-style-type: none"> • Begrüßung • Meine Familie • Geschwister 	<p>Ének-zene: üdvözlés, elköszönés dalban</p> <p>Természetismeret: lakás részei, háziállatok</p> <p>Matematika: számok</p> <p>Hittan, Etika: együttélés a családban</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Wohnen • Das Haus • Haustiere 	
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens <ul style="list-style-type: none"> • Wohnen 	Természetismeret: lakás részei
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums <ul style="list-style-type: none"> • Schulsachen • Essen 	Természetismeret: egészséges táplálkozás
Fächerübergreifende Themen und Situationen <ul style="list-style-type: none"> • Um wie viel Uhr? • Das Haus • Unsere Katze 	Természetismeret: állatok, idő kifejezése, lakás részei Magyar: melléknevek
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen <ul style="list-style-type: none"> • Portfolio in jeder Lektion 	Vizuális kultúra: kreatív alkotás, rajz, festés, kollázs, montázs
Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen <ul style="list-style-type: none"> • Wohnen • Feste im Dezember • Faschingszeit • Ostern 	Dráma-tánc: körjátékok, népi játékok, tánc Magyar: ünnepek, hagyományok Országismeret: német városok, címek németül
Aktuelle Themen <ul style="list-style-type: none"> • Feste • In der Schule • Wohnen 	Természetismeret: lakás részei Magyar: ünnepek, hagyományok
Unterhaltung <ul style="list-style-type: none"> • Spiele • Lieder 	Vizuális kultúra: kreatív alkotás Ének-zene: zenehallgatás, dalok Technika: hajtogatás
Wissenserwerb, Wissensvermittlung <ul style="list-style-type: none"> • Portfolio • Wohnen 	Informatika: Email-írás, internetes kutatás

4.1.1. Témakörök részletes tanulási eredményei

4.1.1.1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

Tervezett óraszám: 32/53 óra

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az ajánlott tématarományokban;
- értelmet életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: das Zuhause, die Schule
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Einrichtung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: soziale Beziehungen
- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die Natur, Wetter
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haustiere halten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur

- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel

4.1.1.2. Themen und Situation des öffentlichen Lebens

Tervezett óraszám: 4/7 óra

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Dienstleistungen in Anspruch nehmen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeit, Kultur, Unterhaltung
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése.

4.1.1.3. Themen und Situationen im Bereich des Klassenraumes

Tervezett óraszám: 15/25 óra

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket;
- felkészülést követően röviden, összefüggően beszél az ajánlott tématarományokhoz tartozó témákban;
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- egyszerű mondatokat összekapcsolva mond el egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást ad valamilyen témáról;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok ismétlését vagy betűzését kéri;

- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a játék céljainak megfelelően alkalmazza;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően alkalmazza.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bildungsinstitutionen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Traditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lernen, Schulfächer
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse
- Részvétele tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során.

4.1.1.4. Fächerübergreifende Themen und Situationen

Tervezett óraszám: 6/10**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból.

4.1.1.5. Bezüge zum Zielsprache und zum Sprachenlernen

Tervezett óraszám: 6/10 óra**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- ismeri a célnyelv főbb jellemzőit;
- értelmezi és használja az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmakat a tanórán kívül is;

- követi a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést és intonációt a tanult nyelvi elemekben;
- alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez;
- digitális eszközöket és felületeket is használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megold játékos és változatos írásbeli feladatokat rövid szövegek szintjén;
- nyelvtanulási céljainak eléréséhez társaival párban és csoportban együttműködik;
- nyelvi haladását többnyire fel tudja mérni.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachenlernen, Sprachen
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése
- A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata.

4.1.1.6. Interkulturelle und landeskundliche Themen

Tervezett óraszám: 13/22 óra**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- találkozik célnyelvi országismereti tartalmakkal;
- megismeri a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket használja.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete
- Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása.

4.1.1.7. Aktuelle Themen

Tervezett óraszám: 7/12 óra**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- találkozik a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hétköznapi eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján.

4.1.1.8. Unterhaltung und spielerisches Lernen

Tervezett óraszám: 11/18 óra

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet szórakozásra és játékos nyelvtanulásra.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Célnyelvi társasjátékok készítése és használata
- Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékok Feste und Feiertage témakörben.

4.1.1.9. Wissenserwerb, Wissensvermittlung

Tervezett óraszám: 8/13 óra

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is;
- néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi ismeretterjesztő tartalmakkal.

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Egyszerű releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű egyszerű információ megszerzése.

4.2. Kommunikációs szándékok

Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok:

- köszönés, elköszönés,
- köszönet és arra reagálás,
- bemutatkozás, megszólítás
- bocsánatkérés és arra reagálás,

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök:

- egyetértés, egyet nem értés,
- tetszés, nem tetszés.

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök:

- dolgok, személyek megnevezése, leírása,
- információkérés, információadás,
- igenlő vagy nemleges válasz,

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök:

- kérés,
- javaslat és arra reagálás,
- kínálás és arra reagálás.

Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök:

- visszakérdezés,
- nem értés,
- betűzés kérése, betűzés.

4.3. Német nyelvi funkciók az 5. osztály végére

(A dőlt betűvel írt német nyelvű kifejezések példák, a vastagon szedett a tagozatra vonatkozik):

köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése	<i>Hallo! Servus! Sei begrüßt! Guten Tag!</i> <i>Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!</i>
köszönet kifejezése	<i>Danke schön. Danke.</i> <i>Vielen Dank.</i> <i>Ich danke dir.</i>
köszönetre történő reakció megfogalmazása	<i>Bitte. Gern geschehen!</i>
megszólítás kifejezése	<i>Entschuldigung, ..., Verzeihung, könnten Sie mir bitte helfen?</i>
bemutakozás megfogalmazása	<i>Ich bin Peter.</i>

	<p><i>Ich heiße Peter.</i></p> <p><i>Mein Name ist Peter.</i></p>
Információkérés, információadás	<p><i>Wie alt bist du? Ich bin 11. Ich bin 11 Jahre alt.</i></p> <p><i>Wo wohnst du? Ich wohne in ...</i></p> <p><i>Wie ist dein Zimmer?</i></p>
hogylét iránti érdeklődés	<i>Wie geht's dir?</i>
hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése	<p><i>Danke gut. Sehr gut. Gut.</i></p> <p><i>Ausgezeichnet.</i></p> <p><i>Nicht so gut. Es geht mir nicht so gut.</i></p>
bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése	<i>Entschuldigung. Verzeihung!</i>
bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása	<i>Kein Problem. Macht nichts!</i>
jókívánások kifejezése	<i>Alles Gute! Viel Spaß! Ich wünsche dir/Ihnen...</i>
főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok	<p><i>Frohe Weihnachten. Fröhliche Weihnachten!</i></p> <p><i>Frohe Ostern. Fröhliche Ostern!</i></p> <p><i>Frohes neues Jahr. Guten Rutsch ins neue Jahr!</i></p>
megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben	<p><i>Lieber Peter, Liebe Eva, ...</i></p> <p><i>Hallo Freunde, ...</i></p> <p><i>Liebe Grüße / Viele Grüße, Viele</i></p>

	<i>liebe Grüße</i>
véleménykérés és arra reagálás	<i>Magst du singen? Ja. Ja, aber wie!</i> <i>Ist das Buch gut? Ja, sehr gut. Ja, sehr sogar!</i>
tetszés, illetve nem tetszés kifejezése	<i>Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist ausgezeichnet! Das ist nicht gut. Das finde ich toll. Das finde ich spitze!</i>
dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése	<i>Das ist meine Mutter.</i> <i>Das ist schön. Das ist sehr schön.</i>
igenlő vagy nemleges válasz kifejezése	<i>Ja. Nein. Nicht.</i> <i>Ich habe keine Zeit.</i> <i>Doch, ich spiele auch!</i>
tudás, illetve nem tudás kifejezése	<i>Keine Ahnung!</i> <i>Ich weiß. Ich weiß nicht.</i>
nem értés megfogalmazása	<i>Ich verstehe das nicht. Das sind mir böhmische Dörfer!</i>
visszakérdezés kifejezése nem értés esetén	<i>Wie bitte? Ich verstehe das nicht. Könnten Sie das wiederholen?</i>
alapvető érzések kifejezése	<i>Ich bin froh/traurig.</i>
betűzés kérésének kifejezése	<i>Buchstabiere bitte deinen Namen!</i>
utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése	<i>Komm hier bitte! Lies den Text! Setze die Sätze ins Perfekt!</i>

kívánság kifejezése	<i>Ich möchte..., Ich hätte gern...,</i>
----------------------------	--

4.4. Német nyelvi elemek, struktúrák az 5. osztály végére

(A dőlt betűvel írt német nyelvű kifejezések példák):

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige	<i>Ich bin Du bist Seid ihr ...?</i>
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens, tőhangváltós igék, elváló igekötős igék	<i>Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe. Was isst du am liebsten? Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf</i>
felszólító mód Imperativ	<i>Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!</i>
birtoklás: haben, birtokos névmás E/1- ben és E/2-ben E/3-ban	<i>mein/meine, dein/deine sein/seine, ihr/ihre</i>
mennyiségi viszonyok: tőszámnevek, határozott és határozatlan mennyiség	<i>eins, zwei, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts, manche, welche</i>
térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás,	<i>hier, dort,</i>

előjárósók	<i>in, aus</i>
kérdőmondatok, kérdőszavak	<i>wer? wen? wem? was? wo? wie? wann?</i>
időbeli viszonyok: gyakoriság, időpontok	<i>oft, nicht oft</i> <i>Wann? (am Montag, am Wochenende, um 4 Uhr, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)</i>
szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak névmások	<i>und, sondern, oder, denn, aber</i> <i>da,</i> <i>das, ich, du, er, sie, es, Sie</i>

4.5. Tevékenységformák

- egyéni munka
- pármunka
- kooperatív technikák
- csoportmunka
- forgószínpad
- frontális osztálymunka
- drámajáték
- projektek
- autentikus dalok, versek, kiszámolók, játékok, mesék, történetek feldolgozása, eljátszása
- keresttantervi kapcsolatokhoz fűződő tevékenységek (rajzolás, színezés, hajtogatás, daltanulás, mérés, csoportosítás, mozgásos játékok)

5. Értékelés

A tanulói teljesítmények értékelésének három célja van:

- visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról, az erős és gyenge pontokról;
- a tanulók nyelvtanulási motivációját fenntartani és tovább erősíteni;
- hozzájárulni reális önértékelésük kialakításához.

Mivel az élő idegennyelvek tantervfelépítése eltér a többi műveltségi terület követelményrendszerétől, a tananyagot, a fejlesztési követelményeket és a teljesítményt nem lehet táblázatban egymás mellé rendelni.

A tanulók teljesítményének mérése és értékelése a négy nyelvi alapkészségen (beszédértés, beszédalképzés, olvasásértés és íráskészség) keresztül valósulhat meg.

Az optimális ütemű fejlődéshez, fontos az egyéni képességek figyelembe vétele, a differenciálás is. Azt értékeljük, amit a diákok tudnak, nem a hiányosságokat hangsúlyozzuk. Értékeléskor a gyakorlás során alkalmazott tevékenységeket használjuk, és a tanulók értékelése folyamatosan történik. Legalább minden hónapban kapnak visszajelzést az előrehaladásról, hogy megértsék, miben és hogyan fejlődhetnek tovább.

Az értékelés történhet csoportban, párban vagy egyénileg, a gyakorláshoz hasonlóan. A gyengébb teljesítményt nyújtó gyerekeknek több alkalmat biztosítunk arra, hogy fejlődésükről számot adjanak. A felső tagozatban már számíthatunk a tanulók önértékelésére is. Fontos, hogy tisztában legyenek saját fejlődésük menetével, hol kell még jobban teljesíteniük, milyen területen igazán jók

A teljesítmények értékelésekor is fontos alapelv: ne a nyelvről való tudást, hanem a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesszük és értékeljük.

5.1. Ellenőrzés, értékelés az 5. osztályban

Szövegértést ellenőrző feladattípusok:

- igaz–hamis,
- feleletválasztós,
- hozzárendelés (kép–kép, kép–szöveg, szöveg–szöveg),
- kiegészítendő kérdések.

Beszédalképzés:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- kiejtés.

Íráskészség:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- helyesírás.

A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése

- hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése

Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- írásbeli házi feladat,
- önellenőrző feladatlap,
- feladatlap

Félévkor és év végén osztályzatot kapnak a tanulók.

6. A fejlesztés céljai és a továbbhaladás feltételei

A négy év során a diákoknak el kell jutniuk a nyelvtanulási stratégiák olyan szintű használatához, melyek lehetővé teszik számukra az osztályterem falain kívüli idegennyelvi hatások (filmek, zene, tévéműsorok, újságok) hasznosítását és az irányított önálló haladást.

A nyolcadik osztály végére a tanulók nyelvtudása eléri azt a mérhető szintet (A2), mellyel képesek ismert témakörökben idegennyelvű információt megérteni és adni, interakciókban sikerrel részt venni.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás. Ez időszak végére a tanuló ismeri és használja az alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ (pl. internet, mobilalkalmazások), kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, főként ismerős, mindennapi helyzetekben történő kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra. Egyre inkább érti a nyelvtanulás, illetve a nyelvtudás fontosságát.

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Az 5-8. évfolyamon a következő tanulási eredmények várhatók el, témakörtől függetlenül:

- változatos, kognitív kihívást jelentő írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- nyomtatott és/vagy digitális alapú segédeszközt, szótárt használ;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó hangzószövegekben megjelenő információkat;
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő írott szövegből, és azokat összekapcsolja más iskolai vagy iskolán kívül szerzett ismereteivel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza idegennyelven az életkorának és érdeklődésének megfelelő digitális műfajok főbb jellemzőit.

6.1. Szóbeli interakció

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben.
- Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.
- Tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni.
- A tanuló minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról.
- Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában.
- Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma:

- Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hanglejtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal.
- Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel.
- Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése.
- Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljárásának gyakorlása társakkal.
- Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, néhány mondatos leírások.

6.2. Összefüggő beszéd

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket.
- Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel.
- Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva.
- A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel.
- Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma:

- (Gyermek)irodalmi mű, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére.

- Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után.
- Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása.
- Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus gyakorlása

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:

Dalok, versek, rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).

6.3. Olvasott szöveg értése

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:

- A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket.
- Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel.
- Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően.
- A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel.
- Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma:

- (Gyermek)irodalmi mű, vers, dal, mese, novella stb. közös vagy önálló előadása társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére.
- Tanult cselekvéssor elmondása képek segítségével.
- Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után.
- Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása
- Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus gyakorlása

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).

6.4. Íráskészség

A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai:

- A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a német nyelven történő írás közötti különbségeket.
- A tanuló ismeri német nyelv ábécéjét.
- Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat.
- Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

A fejlesztés tartalma:

- Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, “szerencsekerék”, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok

alkotása, szógyűjtés).

- Képes IKT eszközökön nyelvi applikációk (pl. Kahoot, Quizlet, Google Űrlapok) használatára, ezeken egyszerűbb nyelvi feladatok megoldására német nyelven.
- Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szószerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása, IKT eszközök segítségével is.).
- Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel).
- Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Egyszerű hétköznapi témájú, esetenként autentikus írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.

6.5. A továbbhaladás feltételei - 5. osztályban

Hallott szöveg értése

A tanuló

- követni tudja a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést;
- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, a néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat;
- felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, ezekből képes következtetni a szövegek témájára;
- a megértést segítő feladatokra támaszkodva képes kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát.

Beszédképesség

Szóbeli interakció

A tanuló

- képes beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni;
- képes egyszerű kérdéseket feltenni ismert témákról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre;
- képes rövid beszélgetést folytatni ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- képes rövid beszélgetést folytatni a társakkal a tanult témákról;
- közösen elő tud adni rövid, egyszerű szövegeket;

- kiejtése az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelít, intonációja helyes és beszédtempója megfelelő.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- el tud mondani rövid, egyszerű szövegeket, illetve elő tud adni társaival közösen, tanári segítséggel párbeszédet;
- egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírást tud adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről;
- képes néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használatára;
- képes szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolására kötőszavakkal;
- be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel;
- el tud mondani ismert szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- a megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat;
- megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét;
- egyszerű, autentikus szövegekből képes kiszűrni néhány alapvető információt;
- el tudja végezni az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat;
- a készségeket, képességeket kreatívan használja az olvasott szövegek értelmezéséhez;

érdeklődése kialakul a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

Íráskészség

A tanuló

- képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni;
- megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegeket alkot;
- írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre;
- elvégzi a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat;
- részt vesz írásbeli nyelvi játékokban;
- képes a meglévő szókinccs, tudás kreatív alkalmazására az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásánál.

6.6. Minimum követelmény - 5. osztályban

- Számok szóban és írásban 0-100-ig
- Egyszerű mondatokban főnevek és melléknevek használata
- Utasítások az iskolában
- Betűzés, a német ABC ismerete
- Határozott (der, die, das) és határozatlan névelők (ein/eine)
- Alany- és tárgyeset
- Elöljárószók használata: in, auf, um
- Főnevek többes száma, rendhagyók is

- Létezést jelentő mondatok kijelentő, kérdő, tagadó alakja
- Személyes névmások
- Ételek-italok
- Háziállatok
- Vásárlás
- Hat er/sie, hast du... használata. /kérdő, tagadó is/
- Tantárgyak és napok nevei
- Idő kifejezése, az óra ismerete
- Präsens /jelen idő/ használata (kijelentés, kérdés, tagadás)
- möchte segédige használata
- Das ist..., Das sind... kezdetű mondatok
- Tulajdonságok leírása
- A tagadás használata (kein, keine)

Szóban:

- Tudjon bemutatkozni: név, életkor, család, hobbi, barátok.
- Tudjon leírást adni a saját vagy mások külső és belső tulajdonságairól
- Tudja elmondani hol lakik, bemutatni a lakókörnyezetét és a lakást, ahol él.

7. Források

- **Oktatási Hivatal, Az élő idegen nyelv tantárgy kerettanterve az 5–8. évfolyamok számára (2020.)**

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanternv_alt_isk_5_8/

(letöltve: 2020. április 25.)

- **Klett Kiadó Budapest, Helyi tanterv – Javaslat. Német nyelv (2020)**

<https://wir.e-klett.hu/tanaroknak/tanmene/helyi-tanternv-javaslat/>

(letöltve: 2020. április 25.)